

TLAČOVÁ SPRÁVA

Bratislava, 18.9.2024

Stanovisko Združenia vydavateľov a kníhkupcov SR k avizovanému návrhu na zvýšenie DPH na knihy z 10% na 23%.

„Knihy sú bohatstvom národa, mali by byť dostupné všetkým vrstvám obyvateľstva“

V úvode nášho stanoviska by sme radi pripomenuli základnú tézu, že knihy patria ku kultúrnemu dedičstvu, sú pamäťou a bohatstvom národa. Slovensko musí byť na svoju literatúru hrdé, vďaka knihám sa stávame vzdelaným a mysliacim národom. Je potrebné myslieť aj na najmladšiu generáciu detí, pre ktorú musia knihy zostať dostupné, podporovať čitateľstvo detí totiž znamená myslieť na ich aj našu budúcnosť. Vzdelaný mladý človek má neskôr oveľa vyššie možnosti uplatnenia v spoločnosti. Knihy sú zároveň nesmierne účinným nástrojom na zvyšovanie porozumenia v spoločnosti prostredníctvom rastu sociálnej a emočnej inteligencie obyvateľstva.

Z týchto dôvodov sme sformulovali tri základné myšlienky, s ktorými chceme otvoriť celospoločenskú diskusiu o potrebe dostupnosti kníh všetkým vrstvám obyvateľstva.

1. *Knihy musia byť doménou všetkých vrstiev spoločnosti.* Z našich skúseností a dát vyplýva, že knihy nakupujú vo veľkej miere aj sociálne slabšie vrstvy spoločnosti, dôchodcovia, či rodiny s deťmi. Považujeme za kľúčové, aby si knihy mohli dovoliť kupovať aj naďalej a mali tak stále prístup k vzdelaniu.

2. *Knihy sú nositeľom kultúrneho dedičstva a pamäťou národa.* Musíme zabezpečiť, aby mohla vychádzať pôvodná slovenská tvorba, menšinové žánre, hodnotné umelecké publikácie, ktoré zušľachtujú celospoločenské povedomie. Podporou slovenskej literatúry budujeme a rozvíjame kultúrnejšiu spoločnosť.

3. *Nevnímame zásadný rozdiel medzi učebnicami a literatúrou.* Cieľom oboch je vzdelávať, informovať a šíriť vzdelanosť, kultúrnosť, ako aj cibriť jazykové a vyjadrovacie schopnosti obyvateľstva. Preto by učebnice a knihy mali mať rovnaké podmienky vydávania.

Všetky prieskumy knižného priemyslu na Slovensku a dáta, ktoré z nich vyplývajú, potvrdzujú, že hlavným kupujúcim kníh je predovšetkým stredná trieda. Súčasne je prekvapivo veľa kupujúcich aj medzi dôchodcami a ľuďmi s nižším príjmom. Každá prekážka, ktorú štát kladie vydávaniu a predaju kníh, sa odzrkadlí v menšom počte vydávaných, kupovaných a teda aj čítaných kníh. Tituly, ktoré ubudnú, pritom nebudú len tie komerčné, ale práve pôvodná tvorba slovenských autorov.

Z tohto dôvodu radi poskytneme predstaviteľom politickej špičky našu expertízu a roky skúseností na nevelkom knižnom trhu, ktorý však s veľkým entuziazmom budujeme práve s cieľom vzdelanejšej a kultúrnejšej spoločnosti.

Predsedníctvo Združenia vydavateľov a kníhkupcov SR